

MIÉRT TÁMOGASSUK A SZITE JAVASLATOT!

1-1 Szigetköz Vízgazdálkodási Tervezési egység véleményezéséhez

Segédlet SZITE tagoknak, a vízgyűjtőgazdálkodási terv véleményezéséhez

1. SZITE megoldás

A tagság által támogatott megoldás rövid leírása:

A megoldás célja, hogy a Szigetközi, a csallóközi mellékágrendszerek és a Duna ismét egy közös, átjárható víz-tér legyen. A természetvédelmi szempontokat figyelembe véve ezt 3 szabályozható fenékküszöbvel tartja megoldhatónak. A Duna elsődleges szerepe, hogy kiszolgálja az értéke mellékágrendszereit, ezért a beavatkozásokat a már szabályozott dunamederbe tervezi. Így a kivitelezés és később a működés is kevésbé érinti a mellékágrendszereket, és ezen a nagyobb területen fenntartható a folyószakaszok természetes fejlődése ahol a területhasználat ezt engedi.

A három fenékküszöbvel a főmederben megemelhetők a vízszintek, és a megfelelő pontokon a mellékágrendszerek a főmederrel összenyithatóvá válnak.

2. Meanderező megoldás

A megoldás gyakorlatilag új főmedret ásna ki a mellékágrendszerek területén, felhasználva-kibővítve néhány meg lévő mellékágot. Az új főág kanyarogva (meanderezve) kisebb esésű lenne, mint a jelenlegi dunameder. Ahol a dunamedret keresztezi, ott a főmeder elzárásra kerül egy bukóval. A megoldás gyakorlatilag egy kisebb mederbe engedi a rendelkezésre álló kisebb vízhozamot, és ezzel éri el a kívánt vízszinteket.

3. Kavicsbetöltő megoldás

A megoldás az előzőhöz hasonlóan a levezető medret szűkíti, de nem új meder kialakításával, hanem az eredeti meder kavicsos betöltésével. Ezt úgy tervezi megtenni, hogy a partoldalt letolja a mederbe.

MIÉRT TÁMOGASSUK A SZITE JAVASLATOT!

Melyek a legfontosabb előnyei a SZITE változatnak a többi javaslattal szemben!

A természetközeli vízjárás biztosítása

A SZITE megoldás szabályozható művei lehetővé teszik a mellékágrendszerekben a kis-közép és nagyvizek előállítását állandó rendelkezésre álló (szlovák fél által átadott) vízhozam mellett is azzal, hogy képes megváltoztatni a főmederben és a mellékágrendszerben kifolyó víz arányát.

A többi megoldás erre csak akkor képes, ha az átadott vízhozam az igényeknek megfelelően változik, de ebben az esetben sem képes elérni a szükséges mértékű vízszintingadozásokat.

Árvízvédelem

A SZITE megoldás stabil műveket hoz létre, elegendő helyet biztosítva az árvízlevonulásnak. A Meanderező és a Kavicsbetöltő megoldás az árvízlevezető-képességet csökkenti, növeli az árvízszinteket, és instabil, vagyis árvizek után nagy károk alakulnak ki.

Kivitelezés

A SZITE megoldás a beavatkozások döntő részét a mesterséges kialakítású főmederben koncentrálja.

A meanderező megoldás jelentős beavatkozásokat tesz szükségessé a főmederben és a mellékágrendszerekben azonos arányban (új ágak kotrása a mellékágrendszer területén)

A kavicsbetöltő megoldás a mesterséges főmeder két partjának teljes átalakítását teszi szükségessé, és kérdéses a folyamatosan szükséges kavicspótlás biztosítása. Ez utóbbit csak további kavicsbányák megnyitásával vagy folyamatos folyami kotrások végrehajtásával lehet biztosítani.

Stabil, fenntartható rendszer

A SZITE megoldás kiszámítható, a többi változathoz képest fenntartása olcsóbb, rentábilis.

A **Meanderező** és a **Kavicsbetöltő** megoldás folyamatos, jelentős beavatkozással járó fenntartást igényel.

Hajózás

A SZITE megoldás a mellékágrendszer védelme érdekében a főmederben tarja a hajózást, ahol a vízszintemelések következtében stabilabb hajóút alakítható ki.

A Meanderező megoldás a jachtforgalmat a védett területeken keresztül vezeti át, és a hajóút instabilabb.

A Kavicsbetöltéses megoldás a főmederben lehetővé teszi a hajózást, de a hajóútfenntartás instabil.

Szükséges vízhozamok

A SZITE megoldás a jelenlegi és a későbbi tárgyalásokon elérhető vízhozamátadási gyakorlathoz is tud úgy igazodni, hogy a természeti értékek figyelembevételével kiszolgálja a mellékágrendszereket.

A **Meanderező** és a **Kavicsbetöltéses** megoldás dinamikusan, a megfelelő vízszintek előállítását csak a betáplált (szlovák) vízhozamok betáplálása mellett tudná, de csak korlátozottan, biztosítani. Ez az egész Bős-Nagymarosi újratárgyalását tenné szükségessé, amelynek eredménye ma még mindig beláthatatlan időtávlatokba van.

További érvek a SZITE javaslat mellett:

- Helyi szakemberek csináltak részletes közvélemény-kutatást a tervezéshez
- Helyi szakemberek tervezték
- A terveket leellenőrizték és szükség szerint módosították őket a fizikai kismintakísérletek alapján
- Ismét egy víztest lehet a Duna a szigetközi és a csallóközi mellékágrendszer
- A természetvédelmi érdekeknek alárendelt vízkormányzás alakítható ki
- A vízrendszer újra egységes lehet, a hossz- és keresztirányú átjárhatóság megoldódik.
- Felélénkülhet a Szigetköz és a Csallóköz kapcsolata szlovák és magyar barátainkkal

A Szigetközben dűlőre kell vinni a kérdést, mert

- 20 éve nincs döntés a jövőképről (nincs jövőkép)
- 17 éve elterelték a Dunát (nincs víz)
- 14 éve működik a fenékküszöb (van pozitív tapasztalat és tudás a megoldásra)